

BIZALOM

Havonta kétszer megjelenő szemle,

a világ folyásáról és az ember alkofásairól

17. szám.

X. évfolyam.

1939. szeptember 1.

Nyáréji álom.

(Folytatás)

Tudatosan hirdette az emberiség nagy nyilvánossága előtt, hogy ami eddig igaz volt, nem igaz többé,... ami eddig tény volt, nem tény többé,... a valóság megváltozott: Krisztus többé nem a fénylő nap lakója, hanem a szomorú földé. Krisztus többé nem ragyogó napisten, hanem szenvedésre és halálraszánt ember! S ebből a változásból következik, hogy a nap ereje — amelyet Krisztus elhagyott, — egyre csökkenni fog, — Krisztus ereje pedig amely magára vette a földi szenvedéseknek és a halálnak éjelét — egyre növekedni fog. Azok a lelkek tehát, akik mostantól kezdve Krisztust keresik: ne mint hatalmas napisten-séget keressék Őt, hanem igyekezzenek Őt felismerni a kereszthordozó halálraszánt emberek között!

Am keresztelő szent Jánosnak ezt a grandiozus, hatalmas figyelmeztetését sem kortársai, sem utódai nem szívlelték meg

eléggé. Megszámlálhatatlanok azok, akik Krisztus istenségét azért nem ismerték fel, mert Ő a halandó ember sorsát, a földi sors éjszakáját magára vette. E tekintetben keresztelő szent Jánosnak, a nagy Felismerőnek, megvannak a maga nagy, tragikus ellenpólusai: a nagy Felnemisezők s ezek között is talán a legnagyobb, Julián Apostata, a IV.-ik századbeli tehetséges, nagyra hivatott és nagy lelkű, de szerencsétlen végű római császár. Ő Krisztusról való tudását, — Krisztus eljövetele nének és földreszállásának híret — első sorban az egyiptomi, ázsiai, görög és talán kelta misztérium iskolákból merítette, ezek az iskolák pedig Krisztusban azt a „nap“-istent látták, aki minden életnek és minden virulásnak a forrása. Julián Apostata nem tudta összeegyeztetni a misztériumokban a megjósolt, eljövendő „napistenek“ az alakját, — a földön, keresztfánhalt, egyszerű, szenvedő emberrel! Nem tudta megmagyarázni: miképen lehet ez a kettő egy és ugyanaz? Nem volt képes

arra, amire keresztelő szent János képes volt, hogy felismerje a názáreti ács egyszerű és szenvedő fiában a „nap“-ról leszállt, hatalmas „napistenséget.“ Nem is tudhatta tehát megérteni keresztelő szent Jánosnak azt a mondását, amikor ő Krisztus egyéniségét, tehát a „napisten“ egyéniségét a hosszabbodó éjszakákkal hozta összefüggésbe. Julián Apostata életének centrális kérdése, ugyanaz a kérdés, amivel mi állunk szemben akkor, amikor a nyári ünnepélyek kérdésével foglalkozunk. Kutatta azt a rejtélyt, hogy az örök „nap“ szelleme miképpen kapcsolódik a hosszabbodó éjszakák menetéhez?

Julián Apostata élete azonban kettőtört ezen a kérdésen. Az ő válasza erre a kérdésre így szólt: „Nem igaz, nem lehet igaz, hogy a názáreti ács keresztelhet fia azonos legyen a diadalmas „napistennel“ az Atyaisten egyszülött fiával. Ez nem lehet igaz! A keresztény egyház hazudik, amikor ezt állítja. Én nem akarok tudni a keresztény egyházzal. Én visszatérek a régi pogány misztériumokhoz és várom továbbra is a napistent.“

Ismeretes, hogy Julián Apostata császár, miután a keresztény egyházat megtagadta: orgyilkosság áldozata lett és gyönyörű életét, nagyratörő pályáját korán be kellett végeznie. Ebben az egyben hasonlított ellentétéhez keresztelő Jánoshoz. Mindketten gyilkosság áldozatai lettek. De míg keresztelő János mindenkorra követendő példakép maradt: Julián Apostata nemes alakja nem buzdít lelkesedésre csak fájdalomra. Ha keresztelő szent János a nyár védszentje — Julián Apostata a nyár tragikus hőse.

A szent János napi egyszerű ünnepelők azonban megoldották azt a rejtélyt, amit Julián Apostata láng lelke nem tudott

megoldani. Ők keresztelő szent János lelkétől vezetve, mint már mondtuk, nem nappal gyújtották meg tüzeiket, hanem éjszaka. Ezt azért tették, mert keresztelő János tanításából tudták, hogy az ő éjszakai tüzük hűségesebb — amit Julián Apostata nem tudott — jelképe Krisztusnak, mint a nappali tűz lenne, hogy mióta Krisztus leszállt a földre és a földért, az emberiségért áldozta magát, azóta ő behozott az emberiség lelki világába, a földi természet életébe egy olyan erőforrást, ami azelőtt naptávolságban volt a földtől *s a krisztusi megváltás erői leginkább az éjfélkor is világító naphoz hasonlítanak.* A szent János napi ünneplők azt mondták: aki Krisztushoz kapcsolja életét, annak többé nincsen éjszakája, mert a bűn, a tévedés, a betegség és halál sötétjében ott ragyog Krisztus napja és aki bízó tekintetét és szerető szívét Felé irányítja, az megtalálja a legsötétebb földi éjszakában is az örök „napot.“

Ők tudták, hogy ez Krisztus eljövetele előtt másképpen volt. Akkor az erkölcsi, a szellemi „nap-erők,“ a szeretet és megváltás fénye és melege, — még a távoli egekben tartózkodtak. Krisztus leszállása óta azonban Ő ezeket az erőket lehozta az emberiség körébe, a földre, az emberiség éjszakájába.

Beleszötte őket, hogy a pusztulás sötétjében támolygó emberiség részére megváltást sugározzanak. Természetesen azok a megváltó erők, amelyeket Krisztus lehozott magával s amelyek az emberiség éjszakáját bevilágítják, nem észlelhetők testi szemekkel, úgy mint a mennybolton tündöklő nap, azonban a lelki szemek és a kinyílt szívek részére éppúgy erőforrást és életet jelentenek, mint ahogy a mennybolton ragyogó napfény erőforrás és élet az egész természet részére.

Mindezek után érthető tehát, — amit Julián Apostata császár sem értett meg — keresztelő szent János Krisztust a hosszabbodó éjszakákhoz hasonlítja, mert hiszen ő Krisztus hivatásában éppen azt látja, hogy Krisztus az emberiség éjszakájának a láthatatlan „napja,” hogy Krisztus is láthatatlan napfényként világít a sötétségben. Így természetes, hogy keresztelő szent János nem fájdalommal, hanem örömmel néz a hosszabbodó éjszakák elébe és odaadással veszi azt a tényt, hogy az ő ideje, az előkészítés ideje lejárt és az ő nappalainak meg kell rövidülnie. De természetes az is, hogy a János-napi ünneplők éppen keresztelő szent János szellemétől áthatva, ismerik Krisztusnak a „nap-erőkkel” való kapcsolatát és nem szomorognak többé azon, hogy az éjszakák ezentúl hosszabbodni fognak, mert tudják, hogy minél hosszabbak az éjszakák s minél feketébb az emberiség felett az ég annál inkább világít Krisztus szeretetének és örökéletet adó megváltásának láthatatlan napja. Amennyire érthető, hogy a szent János-napi nyári ünneplők a föld sötét éjszakájában világító isteni „napot” — Krisztust — éjjeli tüzek fényével és lángjával ünneplik meg, annyira érthető az is, hogy a mai emberben a hasonló ünnepek kihaltak. A mai embert, — egy bizonyos szemszögből nézve — jellemzi az alábbi kis vers, melynek „Szentivánéji gúnydal” címet is adhatnánk. Szól, mint következők:

„Narancssárga verőfényben
Ibolyaszín ernyőjében
Jön a pasa begyesen.

Tulipános turbán alatt,
Szénfekete pillák alatt,
Széjjeltekint kegyesen.

Félhold födi szíve táját,
Kincs garmada a portáját,
Még sincs nyugta seholsem.

„Holdnak nincsen saját fénye,
— Ami van az napnak fénye —
Önmagában semmi sem.”

Ámde napimádó lenni,
Napot szívébe bevenni,
Egyért mégsem akarja.

„Mert napisten meghalt egykor,
Fakeresztben, nagypéntekkor
S alászalla poklokra!”

Nem látja, hogy ott is nap volt,
Harmadnapra feltámadott
S éjfélkor is velünk van!”

Csakugyan a mai embernek sejtelve sincs az egykori János-napok tudattartalmáról: az éjfélkor is láthatatlanul világító napról.

A mai ember tódul a strandra, „napozik” és egyedül csak a fizikai napban keresi egészségét, erejét és fennmaradását, nem akarja meglátni azt az egyszerű tényt, ami oly nyilvánvaló, hogy a fizikai napnak ma már távolról sincs olyan fenntartó ereje, amilyen valamikor volt és hogy ma már nem lehet egyedül a fizikai napra támaszkodni, hanem kell a szellemi „napot” is keresni és annak inspirációjából a jövő útjait megtalálni. Pedig a tények igen hangosan beszélnek. A mezőgazdasági s egyéb tudományos statisztikák kimutatják a föld termőerejének rohamos visszafejlődését és a termények tápértékének csökkenését. Műtrágyázással néhány évig meg lehet állítani ezt a folyamatot, de azután annál rohamosabb az előbb műtrágyázott föld termőerejének visszafejlődése. De nemcsak a természetet nem képes többé a nap olyan állapotban tartani, mint azelőtt, hanem az

emberekre sincsen olyan hatással, mint régebben. Valamikor a napimádók igyekeztek életük tisztaságával és szívük szeretetével kiérdemelni azt a nevet, hogy a „nap fiai,” vagy „naphősök,” ma azonban a modern strandoló napimádók egyáltalában nem gondolnak többé arra, hogy a fizikai nap ereje csak akkor válhatik áldásthozóvá, ha a szív, lélek és a szellem is, szellemi értelemben vett napfénytelik meg. A régi napimádók jól tudták, hogy az emberi bűnök, az emberi tévedések s az emberi önzés meg haszonlesés, erősebbek, mint a nap áldó és megtermékenyítő ereje. Tudták jól, hogy a kettő harcában: az emberi lélek sötétségének és a fizikai napnak harcában, a fizikai nap lesz a vesztes és megtermékenyítő ereje csökkenni fog, mert nem fogja tudni ellensúlyozni azt a sok kárt, amit az emberiség okoz a földön. Ezt a bajt a régi napimádók előre látták és azt mondták, hogy ez a baj csak úgy lesz elkerülhető, ha beleviszik a bűn és tévedés éjszakájába az erkölcsi jó napfényét is és belsejüket is napfényessé alakítják át, hogy ennyivel is kevesebb romboló hatás sugározzék szét a föld hátán. Tudták: a maguk erejéből erre a tetre: önmaguk megújítására, önmaguknak szellemi, szívbeli és erkölcsi napfényteliségre, nem lesz képességük és Krisztus földreszállása, kereszthalála és feltámadása azért fog történni, hogy a megújulási képesség az emberiségben nőjön és fejlődjék s ezáltal az a káros és romboló hatás, ami az emberekből az egész természetre reászáll, kiegyensúlyoztassék. Ma már azonban ezekkel a gondolatokkal nem foglalkozik senki sem és vajmi kevés azoknak száma, akik ezekben az igazságokban még hisznek. Ez a valódi oka annak, hogy a nyár megünneplése jó-

formán egészen kihalt és az északi földtekén is jóformán alig van aki még tudná, hogy mi köze is van a nyár beköszöntésének keresztelő szent János alakjához s miért éppen keresztelő szent János a nyár védőszentje.

Természetesen ünnepeket nem lehet erőszakosan létrehozni, nem lehet parancsszóval vagy pedig akaraterővel előállítani. Ünnepek csak akkor keletkezhetnek, ha a szívekben ünnepies érzés születik meg, — áhitat, hála, tisztelet, — és ha ez az ünnepies érzés ötleteket, eszméket ad valamely ünnepély megformálására. Hiába háttározók el tehát, hogy ezentúl nyári ünnepeket fogunk tartani, nem lehetne szándékunkat végrehajtani, ha nem volna szívünk telítve áhitatos, ünnepélyes érzéssel s az érzésünk nem inspirálna gondolatokat az ünnep megtartásának módjáról. Az ünnepek minden időben úgy folytak le, hogy nagyszívű és tiszta lelkű emberek elmélyült ünnepies érzése és áhitata, szent ötleteket inspirált és ünnepi formák megvalósításához vezetett. Ha az emberi élet csupán hétköznapokból állana, akkor az emberi szívet úgy teremtette Isten, hogy telve legyen vággyal, szépségérzés és áhitat iránt. Azonban ünnep csak akkor lehet a világon, hogyha ünnepies érzésektől inspirált bölcs szívek ünnepeket teremteni tudnak.

Keressük meg tehát azokat, akiknek szíve nem sívárult még el, akik még lelkesednek és áhitattal viseltetnek a mindenség nagy történései iránt és akiknek áhitatából, lelkesedéséből és bölcsességéből ünnepek születhetnek meg, hogy a szomjazó modern emberiség kapjon egy új ünnepet az eltűnt „nyaréji álom,” az eltűnt — virágos — szent — János — ünnep helyébe...

Keressünk!

(Vége)

Rózsa-titkok.

I.

Jézus Krisztus négy, korabeli életrajz-írója közül Lukács volt az, aki az isteni élettörténet legszelidebb, legzsengébb, legbensőségebb adatait megörökítette. A négy evangélista közül egyedül Ő írja le, Keresztelő János születésének megható történetét s a két áhítatlan várandós anya: Mária és Erzsébet találkozását. A lilimos Angyal: Gábor, látogatásairól, — hírhozó üdvözleteiről, — ugyancsak egyedül Ő emlékezik meg a négy közül. Mária énekét is csak ő egymaga mondja el pásztoroknak, a pusztában, — hideg téli éjszakán —, nagy örömet, mennyei fényességben éneklő angyalok megjelenését. Érthető, ha a szelíd, szent bensőségek áhítatos krónikása nagy szeretettel idézi a Megváltónak azokat a szavait is, amelyek az ember lelki tekintetét a virágok szüzi szépsége felé fordítják.*

Wilde Oscar, a józan angol népnek egyik legpoétikusabb tehetsége, börtönben írt könyvében bőven kifejti, hogy a Megváltónak, Lukácstól is idézett eme mondása, az egész emberiség figyelmét és szeretetét ráirányította a virágokra, s az *általános — virágszeretet*, — az általános — virág-kultusz ettől fogva alakult csupán ki; addig a virág-kultusz csak egyes szűk körök, — templomok, misztériumok, iskolák, — elkülönített ügye volt. Oscar Wilde azt állítja, hogy az őszinte igaz virágszeretet összefügg avval a szelídségre, bensőségre és áhítatra hajló lelki világgal, amit a kereszténység fejlesztett az emberiségben. A kereszténység előtti pogány korok kemény és vad érzületű emberei hogy is lettek volna képesek a virágok szeretetére?

Oscar Wilde felfogása közel áll ahhoz, amit a mi Petőfink, a látnok költő is vallott:

„Szeresd a virágot és ne féltsd szívedet. Mert ki azt szereti, rossz ember nem lehet! A virág s az erény, két atyafi gyermek. Egy szívben egymással nem ellenkezhetnek!“

Csakugyan! A virágok, mintha azért teremtek volna a földön, hogy az emberi szíveket áhítatos öröme, szelíd szeretetre, tiszta szent érzésekre ihlesszék. Nincs virág a földön, amely vad szenvedélyt, sötét gondolatokat, gonosz szándékokat tudna feltámasztani a lelkekben. A virágok hatása mindég nemesítő, megtisztító és öröme derítő. Nagyon sokszor és nagyon könnyen megtörténhetik, hogy a virágokat nem veszi észre vagy nem szereti valaki. De az sohasem történhetik meg, hogy aki észreveszi és szereti a virágokat: a virágoktól rossz érzéseket, rossz gondolatokat és törekvéseket merít. Nem! Ez teljességgel lehetetlen. A virágok hatása alatt senki még rosszabb nem lett, ellenkezőleg, a virágok mindenkit megjavítanak, aki szeretettel van irányukba.

* A Teremtés bölcsesége mélységes tudással és sejtelemmel olyanná tette a virágok formáit, illatát, színeit, hogy ezek a szívek legszentebb szentélyéhez tudnak szólni s a lelkek legnemesebb csíráit tudják életre kelteni. Nagy, égi Jóságok, — Örök, mennyei Erények, Szépségek, Szentségek, — hű és örömteli, földi követői ők. Céljuk, hogy sötét emberi szíveket illatuk, színük és formájuk szépségével, örölnitüdvővé, jótakaróvá, áhítatossá szenteljenek. A virulást, növekedést, illatozást és átváltozást nem ismerő ásványvilág mellett, a szenvedélytől, fájdalomtól, árvaságtól sújtott állatvilág mellett: az ártatlanság és derű birodalmát

* Lukács 12—27.

képviselik ők a föld hátán. Formáik, színeik a csillagokra emlékeztetnek s Paracelsusz* azt mondja róluk: „Minden égi csillaghoz tartozik egy földi virág. A virágok a föld csillagai.“

Ha azonban a virágok a föld csillagai, melyik virág akkor közöttük a nap?

Mindenkor a rózsát mondták annak, — a virágok királynőjét!

Hogy ki adta neki először ezt a nevet, azt ma már sejteni sem lehet, de tény, hogy a rózsza évezredekre visszamenőleg egészen különleges helyet foglalt el a virágok között és annak a tökéletes, rejtelmes virágnak számított, amelynek a legmagasabb tisztelet jár, mint valóságos királynőnek, mert ő még szépséges testvérei csodálatos sokadalmában is, különb a különbnél: színben, formában, illatban egyaránt . . .

A rózsza mindenkor különleges helyzetét élesen világítja meg, hogy rózsacsokorba, rózsakoszorúba sohasem volt szabad más virágot belekötni: egyedül csak rózsát! Míg a többi virágokat tetszés szerint lehetett bokrétában és füzérben vegyíteni, — addig a rózsza csak rózsával lehetett közösségben, egyéb virágtestvérrel nem.

A régi rómaiak, — a világ e legkatonásabb, legkomolyabb népe, — mélyen átéreztek, hogy a rózsza csakugyan királynő, csakugyan nap a virágok birodalmában s ezért minden embertől megkövetelték, hogy a rózsának kijáró nagy tisztességet adja meg s kimondták, hogy rózsát csak kivételes nagy ünnepeken szabad díszítésre használni.** A krónika szerint börtönbe is

* 1493—1541. német származású orvos és természettudós, természettudományok fontosságának első hangoztatója, stb.

** Az alábbiakban szó lesz arról, hogy melyek voltak e kivételes nagy ünnepek.

betettek* valakit büntetésül azért, mert valamely kisebb ünnepségen rózsakoszorúval díszítette fejét, holott ez csak a legnagyobb alkalmakkor volt megengedhető.

Amikor a római birodalom nagy korszaka véget ért és elkezdődött Romában a hanyatlás, majd züllés, — akkor a rózsának ez a kivételes, komoly, megbecsülése is véget ért s a rózsát áhítat nélkül, válogatás nélkül használták fel óriási tömegekben mindenféle helyzetben, egészen addig, míg a végpusztulás be nem következett.**

De még ebben a rossz és rohamosan elfajuló korszakban is, megmaradt a római lélekben az a tudat, hogy a rózsza rejtelmes virág, titkától terhes virág s míg a világ világ lesz, míg az ember ember lesz, mindig vágyódni fog azután, hogy a rózsza titkát megtudhassa, hogy a rózsza rejtelseit megfejthesse. Ez az oka annak, hogy ha titkokat beszéltek egymással, — amikor olyasmit közöltek egymással, aminek nem volt szabad kiszivárogni: a titoktartás jelképen rózsát függesztettek fejük felé s így — sub rosa!*** — tanácskoztak és beszélgettek. Mikor pedig a római birodalom elmúlt a földszínről, a rózsza még mindig rejtelem, a titoktartás jelképe maradt s a középkorban a gyóntatószékre reáfestették s ráfaragták képét.

II.

Ha már a költői képzelet nélkül való rideg és kemény római nép is ennyire át volt hatva attól a tudattól, hogy a rózsza gyönyörűséges, csodálatos szépsége nagy titkot és mélységes rejtelmet takar: mennyivel inkább átéreztek a rózsza rejtelseit

* Szutorisz Frigyes: A növényvilág és az ember.

** Szutorisz Frigyes: A növényvilág és az ember.

*** Rózsza alatt.

minden időkben, az érzelmes, a vallásos és művészi népek. Az irodalom, a zene is épúgy, — mint a népköltészet, a mese és mondavilág, — évezredek óta tele vannak hálával a rózsra iránt, azért a boldogságért, amit szépsége ad... de kérdezősködéssel, vágyódással, törekvéssel is, hogy a rózsra szent titkát elnyerhessék.

Örök ember szava:

Ó rózsza, te isteni küldött!
Tegyen szent bölccsé szűzszépséged,
Hogy értsem egykor küldetésed,
Mit rejtelmes kelyhed elfedett!

Az emberiség minden időkben mélységes bizonyossággal tudta, hogy a rózsának nagy hivatása van az emberek között és hogy amikor hivatása be fog teljesülni, akkor az addig mélyen őrzött rózsatitkok is ki fognak nyilatkozni a lelkek előtt.

A rózsza rejtelmes és nagy küldetésében azért hittek minden korok és minden népek, mert a rózsza nem csak érzéseiket, hanem elméjüket és tetteiket is megihlette. A rózsza szépsége és csodája ugyanis nem csak örömet, boldogságot, gyönyört, áhítatot ajándékozott az emberi szíveknek, hanem felkeltette bennük a gondolkodást is. Az a csodálat és boldogság, ami a rózsza tökéletes szépsége nyomán megszületett a lelkekben, felébresztette a gondolkodó szellemet, amely ezt kérdezte: „Honnét jön, honnét származik a rózsza érthetetlen, magasztos szépsége és mit hirdet nekünk?” Az akarat szintén társult az érzés és gondolkodáshoz s eltökélte magát arra, „hogy nem engedi többé megfosztani magát attól a fenséges szent élménytől, amit a rózsza szépsége ad neki, hanem mindent el fog követni a rózsza boldogító, csodával teli szépségének örökös bírására.”

A rózsáról szóló dalok, költemények, képek, táncok, legendák, mesék stb. mind

együttesen bizonyítják, hogy a rózsza csakugyan az ember *egész lényére* hatott mélyesen, minden időkben, nem csupán érzés világára és, hogy minél több boldogságot, minél több szépség-élményt adott az embereknek, annál több nyugtalanságot is okozott nekik, mert újra meg újra gondolkodásra és cselekedetre készítette őket. Minél nagyobb boldogságot adott a rózsza szépsége az embereknek annál inkább érezték, hogy ezt a boldogságot *tettekkel* kell kiérdemelni és biztosítani s a rózsza mélyebb jelentőségét a *gondolkodás útján* meg kell találni.

Szeretnék néhány példát felhozni arra, hogy a rózsza szépségének rejtelmes tökéletessége csakugyan az emberi lét *minden* gyökerére hatással volt s az emberi élet legkülönbözőbb területeire kiterjedt.

Dante túlvilági útján a Pokolból a Tisztítóűzön át a Mennysorság magasabb birodalmába hatolva, a legmagasabb eget; az empyreumot, — a középkori hitfelfogás szerint — egy óriási Fény-rózsának látja.

„Ó Isten fénye! benned emelődtem az igaz Ország dicsét látni: engedd, hogy, amit láttam, most szavakba szőjjem!

Olyan fény van ott, hogy a földi szemnek, láthatóvá lesz Alkotója benne, mely e látáson kívül nem pihenhet.

Alakja olyan, mintha körbe menne, mely akkorára gömbölyül előtted, hogy a napnak nagyon tág öv lenne.

— — — — —
— — — — —
— — — — —

S mint domb, ha lábát az árvíz elöntvén,
tükrözik abban, zöldje üde lombját
S virágai dús viszfényét köszöntvén:

Úgy láttam e fényár közt lengeni dombját,
ezer küszöbvel, tükrözve a Népek,
mely földtől elvált s megellete Honját.

És ha alját, ily fények öntözék meg,
gondolhatod, mily tágra nyílt a Rózsa,
S mily messziségét borítja az égnek.

Szemem, szélétől csúcsáig lopózva
nem tévedett el, hanem e kehelynek
fényét és teljét, szerte behajózta.

(Harmincadik ének 97—120)

A „Nép, amely földtől elvált s megellete Honját“ természetesen a halott emberiségnek az a része, amelyik bensőséges erényeivel és tetteivel kiérdemelte, hogy halála után idejuthasson, az Ég legmagasabb birodalmába: a Fényrózsába. Az „Alkotó,“ akit a Fényrózsa hatalmas fénye, még Dante emberszeme előtt is láthatóvá tesz: maga az Istenség, ki egyébként mindég láthatatlan marad, egyedül csak itt, a Fényrózsa kelyhében fedi fel magát a lelkek előtt.

A harmincegyedik énekben (1 - 30-ig) még bővebben írja le Dante az Égi-Fényrózsát.

„Ekként elém, mint fehér rózsa támadt az égi sereg, melyet földi létben Krisztus, vérével jegyzett el magának; de a *másik*, mely öröktől az égben száll, látva s zengve Azt, kinek szerelme gyújtja s jósága táplálja, hogy égjen, mint méhek raja a virág kehelyben, leszáll egy percre, aztán vissza onnan hol méze ízét érleli a sejtbe:

A nagy virágba, hol ezer szírom van,
leszálltak előbb, visszaszálltak aztán
Szerelmük felé, örök-égi aranyban.

Égő láng fénylett mindenkinek arcán;
egy szárnyuk arany s oly fehér a másik,
hogy semmi hó sem éri utól azt, tán...

S nem szállt e szárnyak gomolya,
virág és ég közt föld madara képen
hogy a fényt s látást eltakarta volna:

mert az isteni fény áthat az égen
s a mindenség, ahol érdemes,
és semmi sincs, mi akadályá legyen,

E biztos, boldog Ország, — mely nemes
új s antik néppel népesült, — szüntelen
szemmel és szívvel csak egy célra les.
Óh hármass Fény, mely e boldog

szemekben
egyetlen csillag vagy csak! Üdvadója!
Tekints le a mi viharunkra itten!“*

„A hármass Fény, amely egyetlen csillagként sugárzik“ a Szentháromság. Ezt figyelni örök égi szerelemmel, a Fényrózsa minden lakója.

S a Fényrózsa szirmai azok a magas erényű férfiak és nők, kik földi vándorútjukat befejezve, a Megváltó kegyelme folytán idejutottak. Az Égi Fényrózsa tehát a megváltott emberlelkek erőssége. Ők itt égi hazájukban, a fehér Fényrózsában, az Istenség iránti tiszteletnek élnek s tulajdonképpen az Égnek magasabb helyén vannak, mint az angyali karok. Ezt az magyarázza, hogy az angyali karok sosem voltak a földön, tehát nem is ismerték meg azokat a szenvedéseket és megpróbáltatásokat, amelyeket a Fényrózsa lakói átéltek s amelyekkel még az angyaloknál is magasabb boldogságot érdemeltek ki. (Folyt. köv.)

* Babich Mihály fordítása.

Felölös szerkesztő és kiadó:

GÖLLNER MÁRIA.

E jótékonyági folyóirat szerkesztősége és kiadóhivatala:

FOGHÁZMISSZIÓ HELYISÉGE,

Budapest, V., Markó-utca 27. földszint 6. szám.